

Tracta.

Mali vel prauo eloquij difinitio.

Ubi loquendum.

Obseruantia circa oratorium.

Quando loquendum.

a malo et prauo eloquio custodire. Ad alium colloquū dicis quodcumq; verbū ociosum aut indecēs ipsi loco aut materie nō conuenies. Prauū vero colloquū dicis nocturnū sicut colloquū detractiōis murmuris et similia. De istis duab; differētis dī p. xxiiij. Prohibe linguam tuā a malo et labia tua ne loqnt dolū: et puer. iiij. Remoue a te os prauū et detrahentia labia sint pecula te. glo. hoc duob; modis faciēdū ē. Pro ostiū ne prauū loquat aliquid: tua labia ne detractiōibus assueſcat custodias. Scđo alios quos huic viatio subditos nosti ne te corrūpant fugias. Præterea beat⁹ Bñidict⁹ infra i ca. vj. regule de taciturnitate prohibet tria genera colloquoz. scurrilia: vba ociosa et risum mouētia: d qb⁹ suo loco agem⁹. Circa qntū. s. circa locū vbi loq debem⁹ iſtruit nos hugo de sc̄to victore his v̄bis. Cū aliqd dicere volum⁹ p̄us vbi dicere illd cōueniat p̄siderem⁹. Mā qdā loca sūt i qb⁹ filiū suādū ē. Quedā vō i qb⁹ hūanos smones. i. p̄fabulatiōes ad altez eder nō l̄z: exceptis his v̄bis qbus homo cuz deo vel ad deū loqf: qñ in orationibus vel locutionib; siue in hymnis et canticis manifeste vel occulte prolati deo famulatur. Unde beatus Augusti. In oratorio nibil agendū esse dicit p̄ter id ad qd factum ē: quod nō solū de ope sed et de locutiōe accipiēdū est. Ita nō debemus ea q̄ sunt pluribus dicenda in occulto edere: nec ea q̄ sunt paucis reuelanda in manifesto ppalare. Sapiēs: Quidā ea q̄ solis amicie cōmittēda essent: his quos habuerint obuiā narrat. Mō possunt aliq retinere v̄bu auditū: ecclesiastici. ix. Sagitta infixa sermoni canis: sic verbū in ore stulti. In eodē: A facie v̄bi parturit facinus: parturiens nō qescit donec partuz emiserit: nec satuus donec verbū ptulerit. Circa sextū. s. circa tēpus loquēdi attendēdū ē p̄mo illud puer. xv. Sermo oportunus est. Et eiusdē. xxv. Adala aurea in lectis argenteis q̄ loqui verbū in tempore suo: ecclesiastici. xx. Homo sapiens tacebit v̄sq; ad tempus. Et eiusdē. xxiij. Et ore satui reprehēbat parabola q̄ non dicit illam i tēpore suo. Ambrosius libro de officijs: Sapiens vt eloquatur multa prius conside-

xxix.

lxvij

rat: qd dicat: cui dicat: quo in loco et tempore. Isidor⁹: tēpore cōgruo loquere: tēpore nō gruo tace. Mō loquaris nisi interrogatus fueris. Mō dicas p̄usq; audias: ecclasiastes. iij. Tempus tacendi et tempus loquēdi. Hugo de sancto victore. Tempus tacendi: tēpus loquendi p̄cedere dī: q̄ prius per silentiū tempore tacēdi discitur quod postea p̄ verbuz tēpore loquēdi proferatur. Est autē notandū q̄ in qnq; tēporibus supsedendū est a loquēdo. Ex smia eiusdē hugonis. Primo qñ alter prior loqui cepit: ne si sermonē eius v̄borū nostroꝝ platiōe interruperimus et euꝝ q̄ loquitur: et eos qui audiunt pariter offendamus. Et ideo dicebat iob. xxxix. ca. Quime audiebāt expectabāt sniam meā et intendebāt ad 2filiū meū. Secundo tacendū est: qñ id ad quod induceremus animos auditoroz preparatos adhuc nō esse p̄sideramus. De hoc habem⁹ exēplū vñi qui cū ap̄los suos adhuc imbeciles et ad sublimioris doctrine eruditōē iparatos aspiceret: ait Adhuc multa habeo vobis dicere: sed nō potestis portare modo. Jo. xvij. Tertio tacēdū ē pp̄ multiloquū vitandum: q̄ vt dicit salomō: In multilogō nō deerit peccatū. Qui autē moderat labia sua prudentissim⁹ ē: puer. x. Quarta ratio qñ ipsi cui locuturi sumus nondū apud nosmetipsoſ cōgruam loquēdi formaz inuenimus: q̄ pfecto ai auditorū magis offendunt: si sermo q̄ edificare debet cōfusus et inordinat⁹ p̄ferat. Et ideo dicit ecclesiastici. v. Si est tibi intellectus respōde primo tuo: sin aitez: sit manus tua sup̄ os tuū ne capiaris in v̄bo indisciplinato. Quinto tacēdū est: qñ hi q̄ p̄sentes habenf nequaq; tales sunt ad quos verbū debeamus facere: vt pote qñ presentes sunt magne auctoratis aut sapientie: sū illud: ecclesiastici. xj. In medio senioꝝ ne adiçias loq. Circa septimum. s. modū loqndi iſtruit nos. Hugo de sancto victore his verbis: Modus loquēdi in tribus p̄stat: hoc ē q̄ gestu: quo sono et qua significatiōe qd dicat. Disciplina iubet vt loquentis sit modestus gestus et humilis: sonus demissus et suavis: significatio verax et dulcis. Modestiam debet habere gestus loquētis: vt nec in ordinu-

Prius tacere postea loqui.

Quiq; disti- ciones tēpo- ris quo tacen dum est.

Exemplum.

Maxime ob- seruandum.

Modus lo- quendi in tri- bus constat.